

DAVID BRIN s-a născut în Glendale, California, în 1950. A absolvit California Institute of Technology, specializându-se în astrofizică. A urmat studii aprofundate de fizică aplicată, iar în 1981 a devenit doctor în filozofie, titlu acordat de University of California, San Diego, în 1981. A fost consultant NASA și profesor universitar.

De-a lungul anilor, și-a construit și o carieră de succes ca scriitor de literatură SF, semnând atât romane, cât și proză scurtă. Printre cele mai cunoscute scrieri ale sale se numără trilogia RĂZBOIUL ELITELORE, alcătuită din volumele *Exploratorii Soarelui* (1980), *Startide Rising* (1983), recompensat cu Premiile Hugo, Locus și Nebula, și *The Uplight War* (1987), care a obținut Premiile Hugo și Locus (ambele în pregătire la Editura Nemira). Este autorul unor romane ca *The Practice Effect*, *The Postman* (ecranizat de Warner Brothers), *Heart of the Comet*, *Earth*, *Glory Season*, *Brightness Reef*, *Infinity's Shore* și *Heaven's Reach*.

DAVID BRIN

exploratorii soarelui

Traducere din limba engleză
ALEXANDRU MACOVESCU

NEMIRA

Cuprins

PARTEA I	7
1. Dintr-o Balenă-Visătoare	9
2. Robe și piei	23
3. Imagine mentală.....	42
PARTEA A II-A	59
4. Imagine virtuală	61
5. Refracție.....	75
6. Încetinire și difracție	81
PARTEA A III-A.....	91
7. Amestec	93
8. Reflexie	100
9. Amintiri despre Marele Alca	118
PARTEA A IV-A	133
10. Căldură	135
11. Turbulență	149
12. Gravitare	155
13. Sub Soare	178

PARTEA A V-A.....	187
14. Cel mai adânc ocean	189
15. Despre viață și moarte... ..	218
16. ...și strigoi	243
PARTEA A VI-A.....	265
17. Umbră	267
18. Concentrare.....	281
19. În salon	295
20. Medicină modernă	314
PARTEA A VII-A	323
21. Déjà pensé	325
22. Delegație	341
PARTEA A VIII-A	355
23. O stare de surescitare.....	357
24. Emisie spontană	366
25. În capcană	382
PARTEA A IX-A	401
26. În tunel	403
27. Excitație	410
28. Emisie stimulată.....	417
29. Absorbție	430
PARTEA A X-A.....	439
30. Opacitate.....	441
31. Propagare.....	446

PARTEA I

*...este rezonabil să sperăm că în viitorul nu
prea îndepărtat vom fi în stare să înțelegem
un lucru atât de simplu ca o stea.*

S. EDDINGTON, 1926

1

DINTR-O BALENĂ-VISĂTOARE

– Makakai, ești gata?

În coconul lui de metal, Jacob a ignorat torsul stins al motoarelor și valvelor. Stătea întins, nemișcat. Apa clipea pe lângă nasul borcănat al balenei sale mecanice pe când aștepta un răspuns.

A verificat încă o dată micuțele indicatoare de pe afișajul de la cască. Da, radioul mergea. Ocupantul celeilalte balene-waldo, stând la orizontală, pe jumătate cufundat, la câțiva metri distanță, îi auzise fiecare cuvânt.

Apa era excepțional de limpede astăzi. Cu fața în jos, a văzut un mic rechin-leopard înotând leneș pe lângă el, un pic nelalocul lui aici, în apele adânci din larg.

– Makakai... ești gata?

Încerca să nu pară grăbit sau să-și trădeze încordarea crescândă pe care o simțea în ceafă pe măsură ce aștepta. A închis ochii și și-a relaxat mușchii neascultători, unul câte unul. Totuși, își aștepta eleva să vorbească.

– Daaa.... sss-o facem! a venit în sfârșit vocea melodioasă și subțire. Cuvintele păreau rostite dintr-o suflare, în ciudă, fără să inspire aer.

Un discurs lung și frumos pentru Makakai. Vedea aparatul de antrenament al tinerei femele de delfin alături de al său, imaginea reflectându-se în oglinzile care îi înconjurau placa din față. Cozile sale cenușii se ridicau și coborau ușor odată cu hula. Slab, fără puterea celor din urmă, aripioarele sale artificiale se mișcau lenes sub suprafața schimbătoare, vălurită, a apei.

E la fel de pregătită ca întotdeauna, s-a gândit el. Dacă tehnologia poate întărca un delfin al unei Balene-Visătoare, acum e timpul să aflăm.

A apăsă din nou cu bărbia pe butonul microfonului.

– E-n regulă, Makakai. Acum știi cum funcționează waldo. Va amplifica orice acțiune pe care o faci, dar, dacă vrei să intervină rachetele, va trebui să-i dai comanda în engleză. Să fiu sincer, eu trebuie să fluier în trinară ca s-o fac pe a mea să funcționeze.

– Daaa! a șuierat ea. Cozile cenușii ale balenei sale s-au agitat imediat în sus și în jos, cu un bubuit și un jet de apă sărată.

Murmurând cu jumătate de gură o rugăciune adresată Visătoarei, a atins butonul care declanșa amplificatoarele atât la balena lui, cât și la a lui Makakai, apoi a întors cu grijă brațele ca să pună în mișcare aripioarele. Și-a îndoit picioarele, iar cozile masive s-au împins în spate zguduindu-se drept răspuns și mașina lui s-a întors cu burta în sus și s-a scufundat.

Jacob a încercat să facă o corecție, dar a exagerat, făcând-o pe waldo să se răstoarne și mai rău. Bătăile

aripioarelor ei au transformat pe moment zona din jurul lui într-un vârtej înspumat, până când, cu răbdare, încercând și greșind, a reușit s-o îndrepte.

S-a îndepărtat cu grijă, să-și ia avânt, s-a aplecat și a lovit cu piciorul. Waldo a reacționat biciuind strașnic aerul cu coada.

Delfinul era la aproape un kilometru distanță. Înălțându-se cât putea de mult, Jacob a văzut-o căzând cu grație de la o înălțime de zece metri și tăind apa, cufundându-se în valurile de jos.

Și-a îndreptat proeminența căștii înspre apă și marea a venit către el ca un zid verde. Impactul i-a făcut casca să sune când a intrat cu viteză prin algele plutitoare, făcând un Garibaldi auriu să fugă speriat în adâncuri.

Se scufunda prea repede. A înjurat și a dat de două ori din picioare ca s-o ia în sus. Cozile masive din metal ale mașinii biciuiau apa în ritmul în care dădea el din picioare, trimițându-i fiori pe șira spinării, lipindu-l de costumul bine izolat. Când a venit timpul, s-a arcuit și a dat din nou din picioare. Mașina a tâșnit din apă.

Razele soarelui au pătruns ca niște proiectile prin geamul lui din stânga, strălucirea lor acoperind lucirea stinsă a minusculului panou de comandă. Computerul din cască a bâzâit slab când s-a răsucit, cu proeminența în jos, să se cufunde iar în apa scânteietoare.

Pe când îi apărea în față un banc de micuțe anșoa argintii, Jacob a țipăt încântat.

Mâinile i-au umblat la comenzi și la vernierele rachetelor și, înălțându-se, a fluierat un cod în limbaj

trinar. Motoarele au zumzăit în timp ce aripioarele extinse ale exoscheletului i-au venit pe părți. Apoi au intervenit motoarele auxiliare cu o detunătură sălbatică, apăsându-i casca vătuită în sus, strângându-i dureros ceafa, pe când valurile se rostogoleau pe acolo, chiar sub vehiculul care îl zgâlțâia.

A coborât lângă Makakai, improșcând peste tot. Balena a fluierat strident un bun venit trinar. Jacob a lăsat rachetele să se închidă automat și a reluat salturile pur mecanice pe lângă ea.

Pentru un timp, s-au mișcat la unison. Cu fiecare salt, Makakai devenea mai îndrăzneț, răsucindu-se și făcând piruete în timpul lungilor secunde de dinainte să lovească apa. O dată, în aer, ea a cârâit în delfineză o poezioară umoristică scârboasă, de slabă calitate, dar Jacob spera că o vor înregistra cei de pe șalupa din urma lor. Îi scăpase poanta de la sfârșitul ciclului aerian.

Restul echipei care făcea antrenamente îi urmă cu o șalupă pe pernă de aer. La fiecare salt îi apărea în raza vizuală un vas mare, părând mai mic acum din cauza distanței, iar la impact dispărea totul, în afară de zgomotul valurilor ce se despicau, bâzâitul sonarului lui Makakai și apa care năvălea, de un verde-albastru fosforescent, pe lângă geamurile lui.

Cronometrul lui Jacob arăta că trecuseră zece minute. Nu avea să fie în stare să se țină după Makakai mai mult de jumătate de oră, indiferent câtă amplificare folosea. Mușchii omului și sistemul său nervos nu erau făcute pentru o asemenea succesiune de salturi și de scufundări.

– Makakai, e timpul să testăm rachetele. Anunță-mă când ești gata și le vom folosi la următorul salt.

Amândoi s-au scufundat în mare, iar Jacob și-a pregătit cozile în apa înspumată pentru următorul salt. Au sărit din nou.

– Makakai, vorbesc serios. Ești gata?

S-au înălțat acum. Îi vedea ochiul micuț în timp ce mașina ei waldo se răsucea înainte să taie apa. A urmat-o după o clipă.

– Bine, Makakai. Dacă nu-mi răspunzi, va trebui să ne oprim chiar acum.

Apa albastră trecea pe lângă el, cu un nor de stropi, pe când înainta alături de eleva lui.

Makakai a făcut stânga-mprejur și s-a cufundat în loc să facă alt salt. Ea trâncănea ceva în trinară, prea repede ca s-o poată urmări... cum că n-ar trebui să-și strice cheful.

Jacob și-a lăsat mașina să se ridice încet la suprafață.

– Hai, dragă, vorbește engleza regală. Va trebui, dacă vrei să-ți trimiți copiii în spațiu. Și e *atât de expresivă!* Hai, spune-i lui Jacob ce crezi despre el.

Au urmat câteva clipe de tăcere. Apoi a văzut ceva mișcându-se foarte repede sub el. Venea în sus și, exact înainte să ajungă la suprafață, a auzit vocea stridentă a lui Makakai luându-l peste picior:

– Vi-nooo după miine, nătă-tărăule! Zborrrr!

La ultimul cuvânt, cozile ei mecanice au lovit din nou și ea a sărit din apă într-o coloană de foc.

Râzând, el s-a aruncat în apă să aibă un avans, apoi a sărit în aer după eleva sa.

Gloria i-a dat banda de hârtie pe când își termina a doua cafea. Jacob și-a mijit ochii să vadă mai bine liniile de pe înregistrare, dar acestea pluteau înaintea și înapoi ca valurile oceanului. I-a dat înapoi banda.

– Mă uit mai târziu pe datele astea. Nu poți să-mi faci un rezumat? Și am să iau și unul din sandviciurile astea, dacă mă lași să le termin.

Ea i-a azvârlit unul cu ton pe pâine de secară și s-a așezat pe blatul de bucătărie să nu mai simtă atât de tare legănatul bărcii. Ca de obicei, nu purta mare lucru. Drăguță, bine dotată, cu părul lung și negru, tânăra bioloagă era aproape goală.

– Cred că deținem acum informațiile de care avem nevoie despre undele cerebrale, Jacob. Nu știu cum ai făcut, dar atenția lui Makakai în engleză a fost de două ori peste cea normală. Manfred crede că a găsit destule conexiuni asociate ale sinapselor ca să înceapă o nouă serie de mutații experimentale. Sunt câteva noduri de rețea pe care vrea să le dezvolte în lobul cerebral stâng al progeniturii lui Makakai.

– Grupul meu e destul de mulțumit cu ce avem acum. Ușurința lui Makakai de a manevra balena-waldo dovedește că generația actuală poate să folosească mașini. Jacob a oftat.

– Dacă sperî că astfel de rezultate vor convinge Confederația să renunțe la noua generație de mutații, nu conta pe asta. Sunt speriați. Nu vor să se bazeze mereu pe poezie și muzică pentru a dovedi că delfinii sunt inteligenți. Vor o rasă de utilizatori ai instrumentelor analitice, iar o waldo nu e în stare să activeze o rachetă

cu un mesaj codificat. Pariez pe ce vrei că Manfred o s-o elimine.

Gloria s-a înroșit la față.

– Să o elimine! Sunt *ființe*, un popor cu visuri frumoase. Vor face din ele ingineri și vor pierde o rasă de poeți!

Jacob a pus jos restul de sandvici. A măturat firimiturile cu o mișcare din piept. Deja regreta că spusese asta.

– Știu, știu. Mi-aș dori și eu să meargă lucrurile mai încet. Poate că aripioarele vor reuși într-o zi să-i dea grai Balenei-Visătoare. Nu vom avea nevoie de limbaj trinar ca să vorbim despre vreme și nici de dialect aborigen pentru a discuta filosofie. Vor putea să se alăture cimpanzeilor și să le dea cu tifla, la figurat, Galacticilor, în timp ce noi ne prefacem că suntem adulți demni.

– Dar...

Jacob a ridicat mâna, făcând-o să tacă.

– Nu putem vorbi mai târziu despre toate astea? Aș vrea să mă întind un pic, apoi să cobor s-o văd pe fetița noastră.

Gloria s-a încruntat o clipă, apoi a zâmbit sincer.

– Îmi pare rău, Jacob. Trebuie să fii frânt. Dar cel puțin azi au mers toate bine până la urmă.

Jacob i-a întors zâmbetul. Pe fața lui lată, de la zâmbetul care îi dezvelea dinții, au apărut riduri în jurul gurii și al ochilor.

– Da, a confirmat el, ridicându-se în picioare, azi au ieșit toate bine.

– Apropo, când erai acolo jos, te-a căutat un Mâncat! Johnny era atât de entuziasmat, încât abia și-a amintit să preia un mesaj. Cred că e pe aici pe undeva.

Gloria a dat deoparte tacăturile de la prânz și a scos o bucată de hârtie. I-a dat-o lui Jacob.

Sprâncenele stufoase ale lui Jacob s-au îmbinat în timp ce se uita pe mesaj. Pielea îi era întinsă și închisă la culoare, un amestec de ereditate și expunere la soare și apă sărată. Când se concentra, ochii lui căprui se îngustau de obicei până ajungeau niște fante subțiri. Și-a dus o mână bătătorită la nasul coroiat, amerindian, și s-a chinuit să descifreze scrisul de mână al operatorului radio.

– Cred că știm cu toții că ai lucrat cu Mâncații, a spus Gloria. Dar nu mă așteptam să te caute vreunul aici! Mai ales unul care arată ca un broccoli uriaș și vorbește ca un Ministru al Protocolului!

Jacob și-a ridicat capul.

– M-a căutat un Kanten? Aici? Și-a lăsat numele?

– Trebuie să fie scris aici. Asta era? Un Kanten? Mă tem că nu-i știu așa bine pe extraterestrii mei. Aș recunoaște un Cynthian sau un Tymbrimi, dar asta e nou pentru mine.

– Hmm... Va trebui să caut pe cineva. Strâng vasele mai târziu, așa că nu te atinge de ele! Spune-le lui Manfred și lui Johnny că am să cobor în scurt timp să le fac o vizită cu Makakai. Și mersi încă o dată. Jacob i-a zâmbit și a atins-o ușor pe umăr, dar, când s-a întors cu spatele, pe chipul lui a apărut din nou o expresie de preocupare îngrijorată.

A trecut prin bocaportul din față, strângând în mână mesajul. Gloria s-a uitat o clipă după el. A luat banda cu date și și-a dorit să știe ce trebuia să facă pentru a reține atenția bărbatului mai mult de o oră sau o noapte.

Cabina lui Jacob era aproape cât o debara, cu un pat pliant îngust, dar îi oferea destulă intimitate. Și-a scos televizorul portabil din dulăpiorul de lângă ușă și l-a pus pe pat.

Nu avea niciun motiv să presupună că Fagin îl căutase cu orice alt scop, în afară de a se arăta sociabil. La urma urmei, îl interesa foarte mult lucrul cu delfinii.

Totuși, de câteva ori, mesajele extraterestrilor nu-i aduseseră decât necazuri. Jacob s-a gândit să nu răspundă celui lăsat de Kanten.

După o clipă de ezitare, a tastat un cod pe ecranul televizorului și s-a rezemat să se adune. Când i se ivea o ocazie, nu putea să reziste tentației de a vorbi cu un extraterestru, oriunde și oricând.

Pe ecran au apărut o serie de semne binare, care i-au dat poziția unității portabile pe care o contacta. Rezervația Baja E.T. Are logică, s-a gândit Jacob. Acolo e biblioteca. Era avertizarea standard împotriva contactului cu extraterestrii prin Persoane Supravegheate. Jacob și-a luat ochii de la ecran, dezgustat. Puncte luminoase de energie statică umpleau spațiul de deasupra păturilor și din fața ecranului și apoi, uite-l pe Fagin, en-replica, stând la câțiva centimetri mai încolo.

Extraterestrul *chiar* arăta ca un broccoli uriaș. Mugurii rotunjiți, albaștri și verzi, formau niște mingi simetrice, sferice, de creștere în jurul trunchiului ca un ciot cu striatii. Ici și colo, se aflau fulgi micuți și cristalini la capătul câtorva ramuri, formând un mănunchi aproape de vârf, în jurul unei bășici invizibile.

Frunzișul se legăna, iar cristalele de lângă vârf sunau la trecerea aerului expirat de creatură.

– Bună, Jacob, a venit prin aer vocea metalică a lui Fagin. Te salut cu bucurie și recunoștință și cu austeră lipsă de formalism asupra căreia ai insistat atât de des.

Jacob s-a străduit să-și rețină râsul. Fagin îi amintea de un străvechi mandarin, atât prin accentul său cântat, cât și pentru protocolul complicat pe care îl folosea chiar și cu cei mai apropiați prieteni.

– Te salut, Prieten-Fagin, și îți doresc numai bine, cu tot respectul. Și acum că asta s-a terminat și înainte să spui o vorbă, răspunsul e nu.

Cristalele au sunat încet.

– Jacob! Ești așa de tânăr, dar atât de perspicace! Îți admir intuiția și capacitatea de a ghici în ce scop te-am contactat!

Jacob a scuturat din cap.

– N-am nevoie de lingușeli și nici de sarcasm bine ascuns, Fagin; insist să vorbesc engleza uzuală cu tine, pentru că e singura mea șansă să nu fiu tras pe sfoară de câte ori am de-a face cu tine. Și știi foarte bine despre ce vorbesc!

Extraterestrul a tremurat, de parcă ar fi ridicat din umeri.

– Ah, Jacob, trebuie să mă înclin în fața voinței tale și să dau dovadă de onestitatea atât de prețuită cu care se mândrește specia ta. E adevărat că există o mică favoare pe care aş avea îndrăzneala să ți-o cer. Dar acum că mi-ai dat deja răspunsul... bazat fără îndoială pe anumite întâmplări neplăcute din trecut, din care

majoritatea s-au terminat totuși cu bine... am să închid pur și simplu subiectul. Pot totuși să te întreb cum merge lucrul cu mândra specie a Protejților „delfini“?

– A, da, treaba merge foarte bine. Am înregistrat mari progrese astăzi.

– Asta-i grozav. Sunt sigur că nu se putea întâmpla fără intervenția ta. Am auzit că munca ta acolo e indispensabilă!

Jacob a scuturat din cap, sătul de laude. Nu știa cum, dar Fagin preluase și de această dată inițiativa.

– Păi, e adevărat că mai înainte am reușit să ajut în problema Sfinxului-Acvatic, dar de atunci n-am mai jucat un rol deosebit. La naiba, oricine ar putea face ce fac eu aici în ultimul timp.

– O, îmi vine foarte greu să cred una ca asta!

Jacob s-a încruntat. Din păcate, era adevărat. Și de acum înainte, munca aici, la Centrul Evoluționist, va fi și mai plictisitoare.

O sută de experți, unii mai pregătiți decât el în psihologia delfinilor, abia așteptau să intervină. Centrul avea probabil să-l țină în continuare, mai mult din recunoștință. Dar voia el cu adevărat să rămână acolo? Oricât de mult îi plăceau delfinii și marea, parcă nu-și mai găsea locul în ultimul timp.

– Fagin, îmi pare rău că am fost așa de nepoliticos la început. Aș vrea să știu de ce ai luat legătura cu mine... cu condiția să înțelegi că răspunsul va fi probabil tot nu.

Frunzișul lui Fagin a foșnit.

– Aveam intenția să te invit la o întâlnire amicală în cerc restrâns, cu niște ființe merituoase din diverse